

August Clavareau

Bij raadsbesluit van 22 april 1952 werden straatnamen gegeven aan een negental straten tussen de Bilsersbaan en de Brusselseseweg en in het noorden begrensd door de Sint Lucassingel. Een van die straten is de Clavareaustraat tussen de Brusselseseweg en de Edmond Jasparsstraat.

Anthoon Joseph Théodor August Clavareau werd geboren op 17 september 1787 te Luxemburg als zoon van Auguste François Clavareau, directeur der belastingen, en Marie Florentine Gilson. Zijn opleiding genoot hij aan het college van Namen en het lyceum van Mentz. Was het eerst de bedoeling om in het leger te gaan, mede vanwege zijn rustige karakter koos hij uiteindelijk voor het beroep van zijn vader. Eerst werkte hij achtereenvolgens in Gent, Den Bosch, Luik, Sint Truiden, Turnhout, Henri Chapelle, Oostende, Brugge en Bergen. Als verificateur voor de comptabiliteit der directe belastingen, in- en uitgaande rechten en accijnzen belandde hij op 1 januari 1823 in Maastricht. Op 17 november in datzelfde jaar trouwde hij in Voerendaal met Jonkvrouw Paulina van Panhuys van Haeren. Ze kregen vier kinderen, drie meisjes en een jongen.

Naast zijn werk hield Clavareau zich hoofdzakelijk bezig met dichten, oorspronkelijk in het Frans, later in het Nederlands. Ook vertaalde hij Nederlandse gedichten in het Frans met de bedoeling de Noord-Nederlandse poëzie bekend te maken in het zuiden. Als steun voor het onderwijs vertaalde hij in 1834 de kindergedichtjes van Hieronymus van Alphen. In de jaren 1830, de periode van de Belgische Afscheiding, koos hij niet alleen partij voor Nederland, maar leek ook door de keuze van zijn vertalingen een laatste poging te doen

om de partijen te verzoenen. Toen hij in 1844 met pensioen ging, legde hij zich volledig toe op de dichtkunst. Hij had een grote gave voor improvisatie en wist de kleinste gebeurtenissen in zijn verzen te verwerken. Allerlei aardige invallen noteerde hij en maakte er vervolgens gedichten van. Zijn grootste bekendheid heeft hij echter te danken aan zijn vertalingen van het werk van Nederlandse dichters. Op 6 maart 1864 overleed hij, 76 jaar oud.

De rederijderskamer August Clavareau

Op 12 augustus 1903 richtte een aantal leden van de vereniging 'Ontwikkeling en Oefening', voornamelijk bestaande uit artistiek gevoelige jongeren uit de middenstand, een toneelafdeling op. De naam, gekozen ter ere van de toen niet meer zo bekende Maastrichtse dichter en toneelschrijver August Clavareau, gaf meteen al aan dat de oprichters ambitie hadden. Het ging hun niet om welsprekendheid en toneel als aanleiding voor gezelligheid, maar om de beoefening ervan als doel op zich. Theoretisch klonk dat natuurlijk wel mooi, maar in de praktijk ontstonden er steeds nieuwe problemen. Zo vond de rederijderskamer eerst onderdak in de schouwburg. Helaas hoorde daar ook een foyer bij en de conditie die bij verhuur door de restaurateur werd gemaakt, was nou eenmaal gericht op zijn omzet. Voor de rederijderskamer echter was gezelligheid met drank helemaal uit den boze! Met het vinden van een voor alle partijen aanvaardbaar compromis ging veel kostbare tijd verloren. Een andere lastige kwestie was de locatie. Toen de schouwburg op 20 januari 1904 wegens brandgevaar moest worden gesloten, zag men zich genoodzaakt voor toneeluitvoe-

REDERIJERSKAMER „AUGUST CLAVAREAU,”
MAASTRICHT.

TWEEDE WINTERFEEST,
op Zondag, 15 Januari 1905, te 7 1/2 uur precies,
IN HET
Societeitslokaal van het HOTEL DU CENTRE,
VRIJTHOF 50. (Afzonderlijke opgang).

Programma:

Ouverture.

1. François. *Mijn eerste Kermisarontuur*, kom. voordracht, de heer A. B.
2. *** *Rosalie*, komische declamatie, » F. A.
3. *** *De liefde in de keuken*, duo, mejuffr. E. B. en de heer H. B.
4.

}	<i>Salut</i> , grande marche populaire, <i>Hymne hongroise</i> , fantaisie bohémienne, <i>Loin du Bal</i> , valse des Folies Bergères, <i>Les traîneaux</i> , grande mazurka tyrolienne,	} voor xylofoon-solo, de heer J. B.
---	---	--

20 MINUTEN PAUZE.

Ouverture.

5. Heinze. *Bruder Lustig auf Reisen*, komisches Terzett, voor 1sten en 2^{den} tenor en bas (baryton) de h^r A. B., H. B. en A. B.
6. Gustave Droz. *Mevrouw gaat naar 't bal*, kamerstukje, Mej. M. D. en de h^r H. B.
7. *** *Still ruht der See*, duet voor soprana en alt, de dam^s E. H. en A. H.
8. *** *'n Dolle Boel*, komische declamatie, mejuffr. H. N.
9. ***

DE KINDER VAN DEN EULLEGERMAAN,
grote komische spektakel-scène.

Jannes, de heer H. B.		Neele, de heer A. B.
De dikke Gradus, » F. A.		De roeie Pie » P. N.
De kromme Toon, » A. N.		De scheel Marie » A. B.

N.B. — Dit feest is toegankelijk voor de leden en hunne dames.
Het verder winterprogramma omvat: een Bal in de Redoutezalen op Zondag, 29 Januari a. s., eene groote uitvoering (half Februari), een gemaskerd en gedeguseerd Vastenavondbal, benevens een tweetal Soirées variées in het Societeitslokaal.
Na Vastenavond zal het Zomerprogramma worden vastgesteld.
Personen, welke als lid tot de Vereeniging wenschen toe te treden, worden beleeft verzocht, hunne schriftelijke aanvraag met volledig adres te bezorgen aan het Societeitslokaal of aan den Secretaris, O. L. Vr. Plein 27.

TYP. JOS. ARSOLTS.

Programma van het Tweede Winterfeest van de Rederijderskamer August Clavareau, gehouden op zondagavond 15 januari 1905 in Hotel 'Du Centre' aan het Vrijthof. Dit hotel diende als sociëteitsgebouw van de rederijderskamer.

August Clavareau (1787-1864)

ringen uit te wijken naar de Concertzaal aan de Kleine Gracht (thans hotel MABI). En dan was er nog de voortdurende financiële nood, die zeker niet het onbelangrijkste probleem vormde.

Een van de leden van het eerste uur was J.M. Reinders, voormalig regisseur bij 'Kunst en Vermaak'. Op zijn instigatie werd in 1904 ingeschreven op een toneelavond in Brussel. Op 25 september was het zo ver en voerde de rederijders-

kamer 'Betere tijden' van L. Sloock en 'Leer om Leer' van W.N. Peijpens op. Ondanks de uitvoerige voorbereiding, waarbij niets aan het toeval werd overgelaten, was het geen succes. Toch liet Reinders zich als regisseur niet ontmoedigen en ging door met het instuderen van nieuwe stukken. Het bestuur deed er weinig aan, want dat had het, ondanks alle ambities, veel te druk met het organiseren van gezellige evenementen! Eigenlijk kon dat ook niet anders, als men tenminste voldoen-

de leden wilde houden.

Op 21 december 1905 organiseerde de vereniging een feestavond naar aanleiding van de honderdste geboortedag van André van Hasselt. Rondom deze in Maastricht geboren dichter waren reeds in Brussel en Antwerpen feesten georganiseerd en daarom kon Maastricht onmogelijk achter blijven. Voor het feest werd buitengewoon veel propaganda gemaakt. Niet alleen werden advertenties geplaatst en affiches opgehangen, maar ook legde het bestuur bij de aanzienlijkste inwoners meer dan honderd visites af om zoveel mogelijk plaatsen bij voorintekening bezet te krijgen. Dit kon nochtans niet beletten dat een groot aantal stoelen leeg bleef, ondanks het goede programma. Dit kwam onder meer door de uitvoering van een opera daags voor de herdenking en een toneelvoorstelling op diezelfde avond. Het uiteindelijke resultaat was dat het feest buiten Maastricht meer weerklink vond dan binnen de stad.

Hoe het bestuur ook zijn best deed om de rederijderskamer meer aanzien en bekendheid te geven, het mocht niet baten. Pogingen om Alphons Oltersdissen als regisseur binnen te halen mislukten. In november 1906 waren er nog slechts zes werkende leden. Regisseur Deckers zag op een gegeven moment geen enkel toekomstperspectief meer en bood zijn ontslag aan. Plannen om te fuseren met 'Kunst en Vermaak' kwamen niet verder dan in de notulen. Zo gebeurde het dat niet lang daarna de rederijderskamer ophield te bestaan.

J. Boetsen

Bronnen: Jaarboek Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde 1871; Maastricht Theatergezicht, archief Rederijderskamer August Clavareau.

Archiefsprokkels

De vaste rubriek 'Archiefsprokkels' wordt verzorgd door medewerkers van het Historisch Centrum Limburg. Elke twee weken een

hele pagina met een nieuw verhaal, opgediept uit de archieven van Maastricht. Eerder verschenen sprokkels kunt u nog eens nalezen op www.rhcl.nl. Historisch Centrum Limburg, Sint Pieterstraat 7, 6211 JM Maastricht, tel. 043 - 328 55 00, info@rhcl.nl

historisch
centrum
limburg